

**WYCIĄG Z INFORMACJI PODLEGAJĄCYCH
UJAWNNIENIU ZGODNIE Z POLITYKĄ
INFORMACYJNĄ ZACHODNIOPOMORSKIEGO
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**

wg stanu na 31 grudnia 2018r.

WPROWADZENIE

Na podstawie art. 111a ust.4 Prawa Bankowego Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy prezentuje niniejszy dokument przedstawiający opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, informację o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art.22aa.

Informacja została sporządzona w oparciu o założenia Polityki informacyjnej w Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym. Niniejszy dokument prezentowany jest na stronie internetowej Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego i stanowi wyciąg z dokumentu „ Informacje podlegające ujawnieniu zgodnie z polityką informacyjną Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego w Choszcznie”. Pełna wersja jest dostępna dla zainteresowanych **w sekretariacie w Centrali Banku w Choszcznie, przy ulicy Rynek 6 w godzinach 8.00-16.00 w każdy dzień roboczy.**

Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy działa w województwie zachodniopomorskim i na terenie powiatu strzelecko drezdeneckiego – województwo lubuskie. Oferuje usługi na rzecz klientów detalicznych i instytucjonalnych. Poza Centralą Bank prowadzi działalność poprzez sieć jednostek organizacyjnych, prowadzących działalność operacyjną.

Wykaz jednostek organizacyjnych na dzień 31.12.2018r. wraz z ich lokalizacją przedstawiono w tabeli.

Jednostka Organizacyjna	Lokalizacja
Centrala	73-200 Choszczno, ul Rynek 6 , Tel. 0957657315
Oddział w Choszcznie	73-200 Choszczno, ul. Rynek 6, Tel. 0957657315
Oddział w Szczecinie	70-435 Szczecin, ul Jagiellońska 97, Tel. 0944322220
Oddział w Reczu	73-210 Recz, ul Kolejowa 15, Tel. 0957654016
Oddział w Drawnie	73-220 Drawno, ul. Kolejowa 25 , Tel. 0957682122

Oddział w Krzęcinie	73-231 Krzęcin, ul. Słoneczna 5, Tel. 0957655131
Filia Dobiegniew	66-520 Dobiegniew, ul. Obrońców Pokoju 6, Tel. 0957639430
Filia Choszczno	73-200 Choszczno, ul. Jagiełły 17e/6, Tel. 095715 9315
Filia Szczecin¹	70-781 Szczecin, ul. Brązowa 18a, Tel. 0914834030
Filia Mierzyn	72-006 Mierzyn, ul. Welecka 1a, Tel 91 4882765

I. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.

Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy, mając na uwadze realizację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. dostosował funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem do postanowień tej regulacji, obejmujący identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wdrożył proces szacowania kapitału wewnętrznego zapewniający jego adekwatność do profilu ryzyka Banku. Proces zarządzania ryzykiem w Banku jest prowadzony na podstawie pisemnych strategii i procedur przyjętych przez Zarząd Banku. Cele strategiczne, polityka banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatność kapitałowa podlegają akceptacji przez Radę Nadzorczą. Kluczowe dokumenty systemu zarządzania ryzykiem to :

- 1) *Strategia zarządzania ryzykiem w Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym;*
- 2) *Statut Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego;*
- 3) *Strategia działania Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego w Choszcznie na lata 2016-2020*
- 4) *Regulamin organizacyjny Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego.*

¹ Do dnia 30.06.2019r

- 5) Podział zadań związanych z procesem zarządzania ryzykiem określa „Strategia zarządzania ryzykiem w Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym” oraz „Regulamin organizacyjny Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego”.

1. Zadania organów Banku w procesie zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza Banku

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, o których mowa w § 8, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a);
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,

10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem;.

Zarząd Banku:

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w Strategii zarządzania ryzykiem w Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym w Choszczynie oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku. W procesie zarządzania ryzykiem udział bierze Komitet Kredytowy działający w oparciu o Regulamin Komitetu Kredytowego.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Zespół ds. ryzyk bankowych oraz stanowisko który w roku 2018r zajmował się identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyk uznanych za istotne w Banku. Zespół ten podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu. W strukturze organizacyjnej Banku zostało również wydzielone Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

2. Ryzyka istotne i cele strategiczne w zarządzaniu.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności Bank zalicza:

- a) ryzyko kredytowe;
- b) ryzyko operacyjne;
- c) ryzyko walutowe;
- d) ryzyko koncentracji;
- e) ryzyko płynności;
- f) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- g) ryzyko kapitałowe;
- h) ryzyko braku zgodności.

3. Cele strategiczne w zakresie poszczególnych ryzyk

1) Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta oraz koncentracji.

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako niewykonanie zobowiązania lub zagrożenie niewykonania zobowiązania; w ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia:

- 1) ryzyko koncentracji wynikające z:
 - uzależnienia się Banku od jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych,

- udzielana kredytów klientom z tej samej branży,
- stosowania tego samego rodzaju zabezpieczenia lub przyjmowania zabezpieczenia od tego samego dostawcy,

2) *Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta jest:*

- a) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- b) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie **7%** (wskaźnik podany w wartości bilansowej brutto);
- c) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej **34 %**;
- d) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- b) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- c) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć **20 %** funduszy własnych Banku.

- d) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym²;
- e) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie **75 %** ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- f) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

4) *Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji jest:*

- a) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- b) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji zaangażowań określonych w ustawie Prawo Bankowe.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- b) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu **250 %** uznanego kapitału;
- c) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

5) *Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:*

- a) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały

²Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa, nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;

- b) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- c) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od **5,50 %** całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- d) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do **80%** ich udziału w portfelu kredytowym.

6) Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - **50%** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie,
 - **65%** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i nie przekracza dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ,
 - **75 %** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza dwukrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
- b) stosowanie szczegółowych limitów LtV na poziomie :
 - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, wartość wskaźnika LtV w momencie udzielenia kredytu nie powinna przekraczać poziomu:
 - **80%** lub,
 - **90%** w przypadku , gdy część ekspozycji przekraczających 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie

w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,

- w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych, wartość wskaźnika LTV w momencie udzielenia kredytu nie powinna przekraczać poziomu:
 - **75%** lub,
 - **80%** w przypadku , gdy część ekspozycji przekraczających 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona , lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
- c) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów *detalicznych* , preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci *nieruchomości mieszkalnych*, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- d) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
- dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o **15 %** i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek;

7) Cele strategiczne w zakresie ryzyka *detalicznych ekspozycji kredytowych* obejmują:

- a) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z *detalicznymi ekspozycjami kredytowymi*, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania *detalicznymi ekspozycjami kredytowymi*;
- b) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem *detalicznych ekspozycji kredytowych* mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;

- c) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od **4 %** całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- d) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do **5%** ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na **7 lat**;
- a) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) **50%** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie,
 - b) **65%** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i nie przekracza dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ,
 - c) **75 %** - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza dwukrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,

8) Bank ogranicza ryzyko kredytowe przyjmując następujące rodzaje zabezpieczeń:

w ramach zabezpieczeń rzeczywistych:

- a) hipotekę na nieruchomości,
- b) zastaw rejestrowy,
- c) przewłaszczenie rzeczy ruchomej,
- d) wpłatę określonej kwoty, spełniającej warunki określone w art. 102 ustawy Prawo bankowe,
- e) blokada środków na rachunku w Banku lub innych bankach,
- f) cesję wierzytelności z umów handlowych,
- g) cesję wierzytelności z umów ubezpieczeniowych,
- h) inne, zaakceptowane indywidualną decyzją przez Bank;

w ramach zabezpieczeń nierzeczywistych:

- a) weksel własny i poręczenie wekslowe,
- b) gwarancję,
- c) poręczenie cywilne.

Wartość oraz adekwatność przyjętych zabezpieczeń spłaty kredytów jest przez Bank oceniana na poziomie uzależnionym od: ich stopnia płynności, długoterminowej stabilności wartości, ewentualnego czasu zbycia zabezpieczenia.

Wymogi minimalne dla uznania zabezpieczenia na nieruchomości:

a) pewność prawna:

- egzekucja w jurysdykcji krajowej,
- prawidłowość i terminowość rejestracji,
- prawidłowość ustanowienia,
- pewność realizacji w terminie – na podstawie prawidłowej umowy i przepisów prawa,

b) monitorowanie wartości:

- nie rzadziej niż raz w roku w odniesieniu do nieruchomości komercyjnych oraz nie rzadziej niż co trzy lata w odniesieniu do nieruchomości mieszkalnych,
- częściej, jeżeli wystąpiły istotne zmiany warunków rynkowych,
- do monitorowania i ponownych wycen - możliwość wykorzystywania metod statystycznych,
- aktualizacja wyceny dokonywana jest przez niezależnego rzeczoznawcę:
- jeżeli wartość danej nieruchomości obniżyła się w stosunku do cen rynkowych, więcej niż 10%

c) dokumentacja - określenie w procedurach:

- rodzaju akceptowanych przez bank nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych,
- polityki udzielania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami,

d) ubezpieczenie:

- określenie w procedurach konieczności posiadania adekwatnego ubezpieczenia nieruchomości,
- monitorowanie odnawiania polis ubezpieczeniowych nieruchomości.

Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z obowiązującymi w banku przepisami dotyczącymi ustanawiania prawnych form zabezpieczeń wierzytelności.

9) *Informacja na temat koncentracji kredytowej*

Bank monitoruje następujące rodzaje koncentracji zaangażowań:

- a) wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (koncentracja podmiotowa);
- b) w ten sam sektor gospodarczy (koncentracja branżowa);
- c) w ten sam rodzaj zabezpieczenia lub w tego samego dostawcę zabezpieczenia (koncentracja zabezpieczeń).

Bank odstępuje od monitorowania i ustanawiania limitów koncentracji w dany region geograficzny z uwagi na mały i jednolity teren działania.

10) Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka płynności.

Ryzyko płynności rozumiane jest jako ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań finansowych; w ramach ryzyka płynności Bank wyróżnia ryzyko koncentracji, rozumiane jako uzależnienie się Banku od jednego podmiotu (deponenta);

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- b) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

Bank realizuje cele strategiczne między innymi poprzez:

- a) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- b) realizowanie strategii finansowania, o której mowa poniżej;
- c) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- d) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;

- e) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- f) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- g) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;

Bank przyjął strategię finansowania, i zakłada że :

- a) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej **80%** pasywów ogółem;
- b) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków obcych stabilnych;
- c) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- d) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- e) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

11) Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki oraz na fundusze własne banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- a) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;

- b) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- c) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej: maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu łącznego ryzyka przeszacowania jako 25% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych; maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego opisanego jako 5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- b) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1 % sumy bilansowej;
- c) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- d) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

12) Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej banku w skutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego.

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- a) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- b) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji

przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;

- c) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- b) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- c) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- d) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- e) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

13) Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego.

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne;

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- a) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- b) racjonalizację kosztów;
- c) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- d) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- e) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- a) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- b) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- c) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- d) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- e) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- f) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

14) Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego

Ryzyko kapitałowe jest rozumiane jako posiadanie przez Bank niewystarczającego poziomu funduszy własnych do pokrycia nieoczekiwanych strat;

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują między innymi:

- a) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- c) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- d) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie, 13,875%;
- e) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%;
- f) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375% ;
- g) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie **89,44%**; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 11,18%;
- h) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił **90 %** kapitału Tier I;

- i) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- j) przekazywanie na fundusze własne minimum **90%** nadwyżki bilansowej;
- k) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum **0,50%** sumy bilansowej Banku;
- l) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

15) Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka braku zgodności

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje jako skutki nieprzestrzegania przez bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- a) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- b) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- c) dążenie i dbałość o:
 - wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- b) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- c) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- d) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

4. ZARZĄDZANIE, POMIAR I MONITOROWANIE RYZYK

1) Zarządzanie, pomiar i monitorowanie ryzyka kredytowego i koncentracji

Zarządzanie ryzykiem kredytowym portfela kredytowego Banku obejmuje działania polegające na:

- a) dywersyfikacji ryzyka i kształtowaniu bezpiecznej struktury portfela,
- b) badaniu jakości portfela,
- c) przeprowadzaniu testów warunków skrajnych portfela kredytowego.

Badanie ryzyka kredytowego i koncentracji portfela kredytowego w cyklu kwartalnym w Banku obejmuje między innymi:

a) analizę ilościową z uwzględnieniem:

- dynamiki oraz struktury podmiotowej portfela kredytowego i w podziale na jednostki organizacyjne,
- poziomu, dynamiki i struktury zobowiązań pozabilansowych ogółem i w podziale na jednostki organizacyjne,
- poziomu, dynamiki i struktury ekspozycji kredytowych zagrożonych, zastosowanych pomniejszych podstawy tworzenia rezerw oraz wysokości utworzonych rezerw,
- poziomu oraz dynamiki znaczących, indywidualnie istotnych i dużych zaangażowań,

b) analizę wskaźnikową obejmującą w szczególności poniższe wskaźniki udziału:

- ekspozycji kredytowych zagrożonych (ogółem i w poszczególnych kategoriach) w ekspozycjach kredytowych,
- rezerw w ekspozycjach kredytowych zagrożonych ogółem,
- znaczących, indywidualnie istotnych i dużych zaangażowań w portfelu kredytowym,

c) poziomu oraz dynamiki ekspozycji kredytowych udzielonych osobom, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013,

d) poziomu i dynamiki ekspozycji kredytowych zaangażowanych w branżę i instrument finansowy,

e) poziomu i dynamiki EKZH i DEK,

f) największego zaangażowania Banku w odniesieniu do limitów koncentracji, określonych w ustawie Prawo bankowe,

g) oceny realizacji limitów zaangażowań,

W przypadku wystąpienia wzrostu poziomu ryzyka w portfelu kredytowym Bank identyfikuje przyczynę. Po zidentyfikowaniu przyczyn wzrostu poziomu ryzyka, Bank powinien rozważyć podjęcie następujących działań:

a) ograniczenie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka,

b) ograniczenie skali całej akcji kredytowej Banku lub w odniesieniu do wybranych Oddziałów Banku,

c) zwiększenie wartości zabezpieczeń,

d) restrukturyzowanie zadłużenia,

e) doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych,

f) podejmowanie innych zindywidualizowanych działań zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

2) Zarządzanie i pomiar ryzyka płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności obejmuje:

a) Zarządzanie płynnością krótkoterminową ;

b) Zarządzanie płynnością średnio i długoterminową.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- a) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- b) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- c) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- d) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Monitorowanie ryzyka płynności obejmuje analizę:

- e) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- f) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- g) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- h) analizy wskaźników płynności;
- i) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- j) wyników testów warunków skrajnych;
- k) stopnia przestrzegania limitów;
- l) maksymalnego okresu (kasowej/bezgotówkowej) obsługi klientów, w przypadku zaistnienia utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej.

3) Zarządzanie, pomiar i monitorowanie ryzyka operacyjnego

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku obejmuje:

- a) identyfikację ryzyka ,
- b) pomiar i ocenę ryzyka,
- c) stosowanie narzędzi redukcji ryzyka,
- d) monitorowanie ryzyka w zakresie raportowania zdarzeń i strat operacyjnych oraz analizy kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

Odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w poszczególnych jednostkach organizacyjnych są kierujący tymi jednostkami.

Monitorowanie **ryzyka operacyjnego** jest przeprowadzane z wykorzystaniem:

- a) wyników samooceny ryzyka operacyjnego,

- b) wyników kontroli wewnętrznej funkcjonalnej,
- c) wyników audytu wewnętrznego,
- d) zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych,
- e) kluczowych wskaźników ryzyka.

4) Zarządzanie, pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej

Bank do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- a) metodę luki
- b) metodę symulacji wyniku odsetkowego
- c) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej przeprowadza Zespół ds. ryzyk bankowych i kontroli wewnętrznej w okresach miesięcznych. W ramach monitorowania dokonuje się analizy:

- a) struktury aktywów i pasywów według stawek referencyjnych,
- b) wielkości luki niedopasowania w poszczególnych przedziałach przeszacowania dla aktywów i pasywów sklasyfikowanych według stóp referencyjnych,
- c) zmian wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy wg różnych scenariuszy,
- d) podstawowych wskaźników związanych z aktywami i pasywami oprocentowanymi,
- e) poziomu wykorzystania obowiązujących w Banku limitów, ograniczających poziom ryzyka stopy procentowej,
- f) innych ważnych informacji, ważnych z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

5) Zarządzanie i pomiar ryzyka kapitałowego

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne, tym samym oblicza kapitał wewnętrzny w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

- a) Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

b) Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

c) Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. b, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank monitoruje ryzyko kapitałowe poprzez analizę :

- a) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- b) poziomu uznanego kapitału
- c) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- d) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- e) wyników testów warunków skrajnych;
- f) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- g) realizacji planu kapitałowego.

6) Zarządzanie, pomiar i monitorowanie ryzyka walutowego

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega na wykonywaniu zadań operacyjnych związanych z działalnością walutową: zarządzanie rachunkami walutowymi Nostro Banku w Banku Zrzeszającym, obsłudze transakcji walutowych, lokowaniu nadwyżek środków walutowych, przestrzeganiu limitu w zakresie indywidualnych pozycji walutowych i limitu pozycji całkowitej, wyliczaniu bieżącej pozycji walutowej, przestrzeganiu limitów związanych z kupnem i sprzedażą walut obcych.

Monitorowanie ryzyka walutowego obejmuje analizę:

- a) pozycji walutowych indywidualnych i pozycji całkowitej,
- b) stanów depozytów walutowych,
- c) opłacalności i wyników ekonomicznych działalności walutowej,
- d) zestawienia aktywów i pasywów walutowych,
- e) wykorzystania limitów.

5. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB

Postanowienia ogólne

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, określa zasady ustalania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w **Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym**, zwana dalej „Polityką”. W Banku nie funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń.

- a) Celem wprowadzenia Polityki jest:
 - b) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
 - c) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem;
 - d) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.
- 1) Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 29 ust. 2 Rozporządzenia, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
 - 2) Postanowień niniejszej Polityki nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku na podstawie § 25 ust. 1 Rozporządzenia. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalone uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.
 - 3) Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
 - 4) Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:
 - a) **składniki stałe** – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, a także dodatki za staż pracy, jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub „Regulaminu wynagradzania

Członków Zarządu”, przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom;

- b) **składniki zmienne** – premie roczne.
- 5) Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
- 6) Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia **za okresy roczne nie może przekraczać 50%** w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.
- 7) Bank może zastosować wyższy stosunek zmiennych składników wynagrodzeń do stałych składników wynagrodzeń, jednak nie wyższy niż **100%**, na zasadach określonych w § 25 ust. 2 pkt 4) lit. a) Rozporządzenia oraz po spełnieniu łącznie następujących warunków:
- a) osiągnięciu planowanego na dany rok wynik finansowy netto Banku na poziomie wyższym o min. 30%;
 - b) posiadaniu kapitałów własnych na poziomie zapewniającym uzyskanie łącznego współczynnika kapitałowego w wysokości wyższej niż zalecany przez KNF na dany rok.
- 8) Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż **10%** rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie.
- 9) Zgodnie z określoną w § 29 ust. 2 Rozporządzenia zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku, rozumie się wyłącznie członków Zarządu, związanych z Bankiem umową o pracę, ponieważ:
- 1) Bank jest działającą na rynku lokalnym spółdzielnią, która nie jest znaczącą jednostką pod względem rozmiaru działalności i ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz funkcjonującej w Banku struktury organizacyjnej;
 - 2) Bank działa na terenie województwa zachodniopomorskiego, zgodnie ze Statutem;

- 3) decyzje w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe i kapitałowe oraz decyzje kredytowe powyżej 2% FW Banku, są podejmowane tylko przez Zarząd;
- 4) tylko Zarząd ustala limity ograniczające narażenie Banku na ryzyko oraz decyduje o profilu podejmowanego ryzyka;
- 5) oprocentowanie depozytów jest ustalane uchwałą Zarządu Banku; możliwość indywidualnego podwyższania oprocentowania (stopa negocjowana) należy do kompetencji Zarządu oraz poszczególnych członków Zarządu w ramach posiadanych kompetencji.

Osoby zajmujące stanowiska kierownicze, zobowiązane są do niekorzystania z indywidualnych ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważenia skutków uwzględniania ryzyka w ramach realizacji niniejszej Polityki. Odpowiednie zapisy znajdują się w umowach o pracę z pracownikami objętymi zapisami niniejszej Polityki.

Zasady oceny efektów pracy Członków Zarządu

- 1) Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
- 2) Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
- 3) Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego, nie później niż do końca **czerwca roku następującego po okresie oceny**, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę. **W przypadku pełnienia przez członka Zarządu funkcji przez okres krótszy niż 3 lata, dopuszcza się możliwość oceny efektów pracy członka Zarządu za okres co najmniej 1 pełnego roku obrotowego.**
- 4) Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
- 5) **Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnane**

w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- a) **zysku netto;**
 - b) **wskaźnika należności zagrożonych;**
 - c) **łączniego współczynnika kapitałowego.**
- 6) Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
- a) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
 - b) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - c) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - d) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.
- 7) **Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej**, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego dla kryteriów określonych w ust. 5, zostało zrealizowane w zakresie:
- a) zysku netto – na poziomie min. 90 %;
 - b) wskaźnika należności zagrożonych – na poziomie nie wyższym niż średnia w Zrzeszeniu SGB ;
 - c) łączniego współczynnika kapitałowego – na poziomie nie niższym niż zalecany przez KNF na dany rok.
- 8) W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
- a) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
 - b) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - c) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - d) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

- 9) Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w ust. 7 i 8 **oraz dodatkowo w przypadku spełnienia indywidualnych zadań przypisanych dla poszczególnych członków Zarządu, gdy zostały one wyznaczone.**
- 10) Rada Nadzorcza dokonuje oceny członka Zarządu Banku, odrębnie dla każdego członka Zarządu.

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego wg stanu na 31.12.2018r.

Wartość wynagrodzeń członków Zarządu Banku (do czerwca 2018 – 5 osób , ood czerwca do grudnia 2018 – 4 osoby) za rok obrotowy 2018 wyniosła:

1. wynagrodzenie stałe – 742 845,06zł,
2. wynagrodzenie dodatkowe – 127 206,79zł.

Wynagrodzenie dodatkowe wypłacone zostało w formie dodatkowych świadczeń pozapłacowych, przychodu z tytułu korzystania z samochodów prywatnych do celów służbowych, z tytułu premii rocznej oraz dokonano płatności związanej z zakończeniem stosunku pracy przez członka Zarządu Banku.

6. Ujawnienia w zakresie spełniania art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art.22aa Ustawy Prawo bankowe. Ocena kolektywna Zarządu za rok 2018 została dokonana przez Radę Nadzorczą w dniu 28.12.2018r. i przyjęta Uchwałą Nr 79/RN/2018. Ocena kolegialna Rady Nadzorczej za rok 2018 została dokonana przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 29.04.2019r. i przyjęta Uchwałą Nr 12/ZP/2019. Ponad to indywidualne oceny kwalifikacji członków Zarządu zostały dokonane i przyjęte na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 28.12.2018r. Uchwałami 75/RN/2018, 76/RN/2018, 77/RN/2018, 78/RN/2018, natomiast indywidualne oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej dokonywane były i przyjmowane przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 29.04.2019r. Uchwałami 11/1/ZP/2019, 11/2/ZP/2019, 11/3/ZP/2019, 11/4/ZP/2019, 11/5/ZP/2019, 11/6/ZP/2019, 11/7/ZP/2019, 11/8/ZP/2019.

7. Ujawnienia w zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

1) Struktura organizacyjna systemu

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz

zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- a) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- b) komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- c) niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym

kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

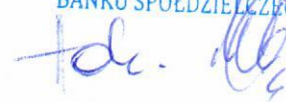
- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego.

Rada Nadzorcza na podstawie sprawozdań z funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej kontroli za I i II półrocze 2018 r. pozytywnie oceniła adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w 2018 r., co znajduje odzwierciedlenie w uchwale Rady Nadzorczej nr 17/RN/2019 z dnia 28.02.2019 r.

ZARZĄD
ZACHODNIOPOMORSKIEGO
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

RADA NADZORCZA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

